

Školitelský posudek

Název práce: **Objective and subjective characteristics of sleep in chronic insomnia**

Autor: Mgr. Karolina Janků, 3. LF UK, Doktorské studijní programy v biomedicině, obor Neurovědy

Školitel: PhDr. Jana Kopřivová, Ph.D.

Dizertační práce Mgr. Karoliny Janků s názvem „Objective and subjective characteristics of sleep in chronic insomnia“ se věnuje problematice objektivních a subjektivních charakteristik spánku u pacientů s chronickou nespavostí. Podrobněji se zaměřuje především na fenomén spánkové mispercepce, neboli objektivní a subjektivní spánkovou diskrepanci, která je poměrně častým jevem u pacientů s nespavostí. Dosud však není jasné, co je jejím podkladem, ani nakolik se mění v průběhu léčby. Autorka si proto položila několik výzkumných otázek a zaměřila se na zjišťování elektroencefalografických korelátů spánkové diskrepance, na její souvislost s psychopatologií a na její změny během léčby.

Práce po formální stránce splňuje veškeré požadavky, které jsou na dizertační práci kladeny. Vlastní text čítá 68 stran a je přehledně rozdělen do jednotlivých oddílů, které na sebe logicky navazují. Literární přehled se věnuje problematice nespavosti (jejímu členění, patofyziologii a léčbě), a dále se s ohledem na cíle práce zaměřuje především na objektivní a subjektivní spánkovou diskrepanci. V navazující experimentální části jsou pak představeny čtyři cíle, jejichž naplňování je podrobně představeno v dílčích čtyřech studiích. První dvě studie jsou popisného charakteru a mapují vztahy mezi spánkovou misperpcí a elektroencefalografickými parametry spánku či psychopatologií. Druhé dvě studie jsou zaměřeny na změny spánkové mispercepce během léčby.

Jako školitelka oceňuji hluboký a systematický zájem studentky o problematiku nespavosti, především jeho komplexnost. Studentka je zběhlá v používání standardních subjektivních posuzovacích škál a dotazníků, ve vyhodnocování spánkových záznamů dle klinických kritérií i v kvantitativní analýze EEG dat v různých softwarech (ovládá preprocessing v software BrainVision, osvojila si algoritmus VIGALL pro hodnocení arousalu či práci se skripty pro hodnocení parametrů spánkových vřetének v prostředí MATLAB). Současně se také věnuje klinické práci v oblasti léčby nespavosti. Toto propojení klinické a vědecké práce považuji za velmi cenný vklad pro další výzkum insomnie, neboť kombinace hlubších znalostí v oboru a současně i práce s pacienty mohou být zdrojem nosných a relevantních hypotéz i platformou pro jejich testování.

Teoretická část dizertační práce se opírá o cca 200 referencí, mezi kterými nechybí ani zcela recentní zdroje. Experimentální část práce vychází ze dvou prvoautorských prací publikovaných v impaktovaných časopisech, ze dvou českých recenzovaných studií a z jedné práce, která je v současné době v recenzním řízení v časopise s impakt faktorem. Autorka dizertační práce je dále spoluautorkou jedné další mezinárodní impaktované studie, první autorkou impaktované publikace uveřejněné

v Československé psychologii, první autorkou dalších dvou českých recenzovaných publikací a spoluautorkou jedné kapitoly v knize. Během postgraduálního studia získala dvě ocenění za nejlepší poster (Oxford Chronobiology and Sleep Medicine Summer School 2018, Národní ústav duševního zdraví, 2017), finanční podporu Grantové agentury UK na vlastní výzkumný projekt a rovněž finanční podporu na stáž na prestižním pracovišti v Oxfordu zabývajícím se léčbou insomnie.

Práce splňuje veškeré požadavky kladené na dizertační práci, a proto ji doporučuji k obhajobě.

Vyjádření k originalitě práce:

Předložená dizertační práce je originálním autorčiným dílem.

V Klecanech dne 11. 6. 2020

PhDr. Jana Kopřivová, Ph.D.

Vedoucí výzkumného programu
Spánková medicína a chronobiologie
Národní ústav duševního zdraví